

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
Γ' ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 30 ΜΑΪΟΥ 2016 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΧΗΜΕΙΑ
ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΘΕΜΑ Α

Για τις προτάσεις **A1** έως και **A5** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και, δίπλα, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή επιλογή.

- A1.** Ο κύριος κβαντικός αριθμός καθορίζει
- α. το σχήμα του ηλεκτρονιακού νέφους
  - β. το μέγεθος του ηλεκτρονιακού νέφους
  - γ. τον προσανατολισμό του ηλεκτρονιακού νέφους
  - δ. την ιδιοπεριστροφή του ηλεκτρονίου.

Μονάδες 5

- A2.** Σε ένα από τα παρακάτω ζεύγη αντιδρούν και οι δύο χημικές ενώσεις με NaOH. Να επιλέξετε το σωστό ζεύγος.

- α. CH_3COOH , $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$
- β. CH_3COOH , CH_3OH
- γ. $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$, $\text{CH}_3\text{C} \equiv \text{CH}$
- δ. CH_3OH , $\text{CH}_3\text{C} \equiv \text{CH}$

Μονάδες 5

- A3.** Ποια από τις παρακάτω ηλεκτρονιακές δομές παραβιάζει τον κανόνα του Hund;

- α.

↑↓	↑	↑
----	---	---
- β.

↑↑		
----	--	--
- γ.

↑	↓	
---	---	--
- δ.

↑	↑	↑
---	---	---

Μονάδες 5

- A4.** Σε ποιο από τα παρακάτω υδατικά διαλύματα συγκέντρωσης 0,1 M, η τιμή του pH παραμένει σταθερή με την προσθήκη H_2O ίδιας θερμοκρασίας;

- α. CH_3COOH
- β. CH_3NH_2
- γ. HCOONa
- δ. NaNO_3

Μονάδες 5

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
Γ' ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- A5.** Δίνεται υδατικό διάλυμα HF 0,1 M. Σε ποια από τις ακόλουθες μεταβολές, παραμένει σταθερός ο βαθμός ιοντισμού του HF;
- Προσθήκη νερού.
  - Προσθήκη αερίου HCl, χωρίς μεταβολή του όγκου.
  - Προσθήκη στερεού NaF, χωρίς μεταβολή του όγκου.
  - Προσθήκη στερεού NaCl, χωρίς μεταβολή του όγκου.

Σε κάθε περίπτωση προσθήκης η θερμοκρασία του διαλύματος διατηρείται σταθερή.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Β

- B1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- Ο μέγιστος κύριος κβαντικός αριθμός τροχιακού που περιέχει ηλεκτρόνια στο ιόν του ${}_{26}\text{Fe}^{2+}$ είναι 4.
  - Τα άτομα του ${}_{20}\text{Ca}$ και του ${}_{28}\text{Ni}$ είναι παραμαγνητικά.

(μονάδες 2)

Να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας.

(μονάδες 4)
Μονάδες 6

- B2.** Να αντιστοιχίσετε κάθε οξύ της στήλης Α με τη συζυγή του βάση της στήλης Β, γράφοντας το γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε οξύ και δίπλα τον αριθμό που αντιστοιχεί στη συζυγή του βάση.

Α	Β
α. HSO_4^-	1. NH_3
β. HSO_3^-	2. H_2SO_4
γ. NH_4^+	3. NH_2^-
δ. NH_3	4. SO_4^{2-}
	5. SO_3^{2-}

Μονάδες 4

- B3.** Για τα στοιχεία Α, Β, Γ με ατομικούς αριθμούς Ζ, Ζ+1, Ζ+2, αντίστοιχα, δίνονται οι ακόλουθες ενέργειες ιοντισμού σε kJ/mol.

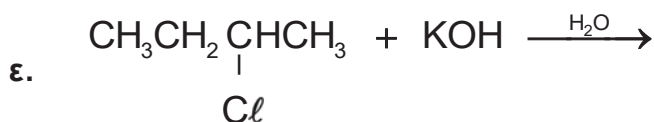
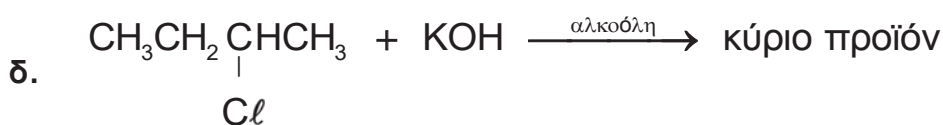
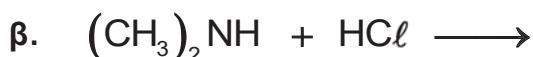
Στοιχείο	E_{i1}	E_{i2}	E_{i3}
Α	2081	3952	6122
Β	496	4562	6910
Γ	738	1451	7733

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Γ' ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- α. Σε ποια ομάδα του Περιοδικού Πίνακα ανήκει το στοιχείο Β; (μονάδα 1)
- β. Να αιτιολογήσετε γιατί η E_{i2} του Β είναι μεγαλύτερη από την E_{i2} του Γ. (μονάδες 3)
- γ. Να κατατάξετε τα στοιχεία Α, Β, Γ κατά αύξουσα ατομική ακτίνα. (μονάδα 1)
- Μονάδες 5**

B4. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας συμπληρωμένες τις χημικές εξισώσεις των παρακάτω αντιδράσεων:

Μονάδες 10

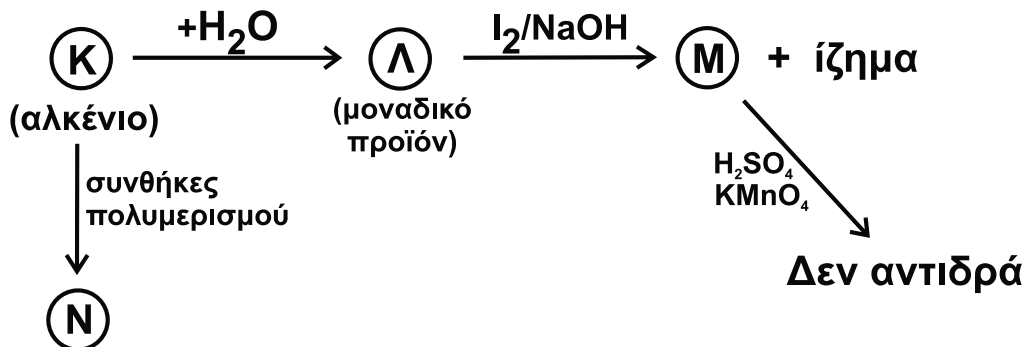
ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Κορεσμένη οργανική ένωση Α με μοριακό τύπο $C_5H_{10}O_2$ υδρολύεται και δίνει ένα οξύ Β και μια αλκοόλη Γ. Η Γ έχει την ίδια σχετική μοριακή μάζα (M_r) με το οξύ Β. Η οξείδωση της Γ οδηγεί σε χημική ένωση Δ, η οποία αντιδρά με το Na_2CO_3 και εκλύεται αέριο CO_2 .

Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των ενώσεων Α, Β, Γ, Δ.

Μονάδες 4

Γ2. Δίνεται το παρακάτω διάγραμμα χημικών διεργασιών.

Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των ενώσεων Κ, Λ, Μ, Ν.

Μονάδες 8

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
Γ' ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- Γ3.** Ομογενές μίγμα αποτελείται από $\text{CH}_3\text{CH}=\text{O}$ και $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ και χωρίζεται σε δύο ίσα μέρη.
- Στο 1^ο μέρος προστίθεται αντιδραστήριο Fehling και προκύπτουν 14,3 g καστανέρυθρου ιζήματος.
  - Το 2^ο μέρος οξειδώνεται πλήρως με διάλυμα KMnO_4 0,2 M, παρουσία H_2SO_4 , και παράγεται μια μόνο οργανική ένωση μάζας 18 g.
- Να υπολογίσετε την ποσότητα σε mol κάθε συστατικού στο αρχικό μίγμα και τον όγκο του διαλύματος KMnO_4 που απαιτήθηκε για την οξείδωση.

Μονάδες 13

Δίνεται ότι:

- $A_r \text{ Cu} = 63,5$
- $A_r \text{ O} = 16$
- $A_r \text{ C} = 12$
- $A_r \text{ H} = 1$

ΘΕΜΑ Δ

Δίνονται τα υδατικά διαλύματα:

Διάλυμα Y_1	HCl	0,1 M	
Διάλυμα Y_2	HA (ασθενές οξύ)		pH = 4
Διάλυμα Y_3	NH_3	0,1 M	pH = 11
Διάλυμα Y_4	NaOH	0,1 M	

- Δ1.** Ποσότητα 20 mL του διαλύματος Y_2 ογκομετρείται με το πρότυπο διάλυμα Y_4 . Για την πλήρη εξουδετέρωση των 20 mL του Y_2 απαιτήθηκαν 20 mL από το Y_4 .
- α. Η ανωτέρω ογκομέτρηση είναι οξυμετρία ή αλκαλιμετρία; (μονάδα 1)
  - β. Με ποιο γυάλινο σκεύος μετράται ο όγκος του διαλύματος Y_2 και με ποιο ο όγκος του διαλύματος Y_4 ; (μονάδες 2)
  - γ. Να υπολογίσετε τη συγκέντρωση του HA στο διάλυμα Y_2 . (μονάδα 1)
  - δ. Πρωτεολυτικός δείκτης ΗΔ, ο οποίος έχει $pK_a = 5$, προστίθεται στο διάλυμα Y_2 . Να υπολογίσετε το λόγο $[\text{H}\Delta] / [\Delta^-]$. (μονάδες 2)

Μονάδες 6

- Δ2.** Να βρείτε τις τιμές της K_a του HA και της K_b της NH_3 .

Μονάδες 4

- Δ3.** Με ποια αναλογία όγκων πρέπει να αναμειχθούν τα διαλύματα Y_2 και Y_4 , ώστε να προκύψει ρυθμιστικό διάλυμα Y_5 με pH = 7;

Μονάδες 5

ΑΡΧΗ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
Γ' ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Δ4. Πόσα mL διαλύματος Y_1 πρέπει να προσθέσουμε σε 330 mL του διαλύματος Y_5 , έτσι ώστε να προκύψει νέο ρυθμιστικό διάλυμα, το pH του οποίου θα διαφέρει κατά μία μονάδα από το pH του διαλύματος Y_5 ;

Μονάδες 5

Δ5. Κατά την ανάμειξη ίσων όγκων των διαλυμάτων Y_2 και Y_3 , το διάλυμα που προκύπτει είναι όξινο, βασικό ή ουδέτερο;

(μονάδα 1)

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας χωρίς να υπολογίσετε την τιμή του pH.

(μονάδες 4)

Μονάδες 5

Δίνεται ότι:

- Όλα τα διαλύματα βρίσκονται σε θερμοκρασία $\theta = 25 \text{ }^\circ\text{C}$.
- $K_{\square} = 10^{-14}$
- Τα δεδομένα του προβλήματος επιτρέπουν τις γνωστές προσεγγίσεις.

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

- 1.** Στο εξώφυλλο να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά σας στοιχεία. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
- 2.** Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
- 3.** Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
- 4.** Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
- 5.** Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
- 6.** Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10:00 π.μ.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 5ΗΣ ΑΠΟ 5 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
& ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 30/05/2016

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΧΗΜΕΙΑ παλαιό σύστημα

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ Α

A1. β

A2. α

A3. γ

A4. δ

A5. δ

ΘΕΜΑ Β

B1. α. ΛΑΘΟΣ: ${}_{26}\text{Fe}: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^6 \rightarrow$ Είναι 3

β. ΛΑΘΟΣ: ${}_{20}\text{Ca}: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 \rightarrow$ Δεν έχει μονήρη ηλεκτρόνια άρα δεν είναι παραμαγνητικό.

B2. α $\rightarrow$ 4, β $\rightarrow$ 5, γ $\rightarrow$ 1, δ $\rightarrow$ 3

B3. α. Το στοιχείο Β ανήκει στην 1^η ομάδα του περιοδικού πίνακα.

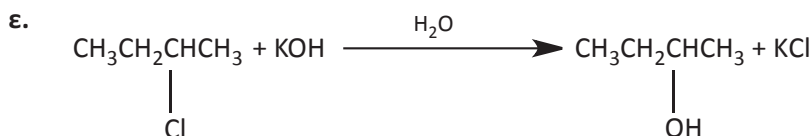
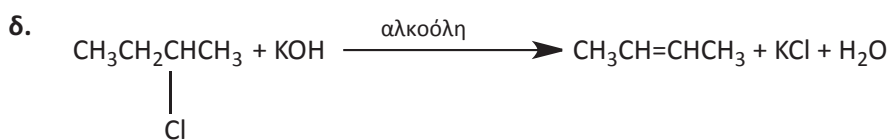
β. Το στοιχείο Γ ανήκει στην 2^η ομάδα του περιοδικού πίνακα. Κατά την απόσπαση του 2^{ου} ηλεκτρονίου από το στοιχείο Β παρατηρείται υπέρμετρη αύξηση της τιμής της ενέργειας ιοντισμού γιατί λαμβάνει χώρα καταστροφή ηλεκτρονιακής δομής ευγενούς αερίου. Κάτι ανάλογο δεν συμβαίνει κατά την απόσπαση του 2^{ου} ηλεκτρονίου από το στοιχείο Γ με αποτέλεσμα η E_{i2} του Β να είναι πολύ μεγαλύτερη από την E_{i2} του Γ.

γ. $A.A(A) < A.A(\Gamma) < A.A(B)$

B4. α. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{MgCl} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{CH}_3\text{CH}_3 + \text{Mg}(\text{OH})_2$

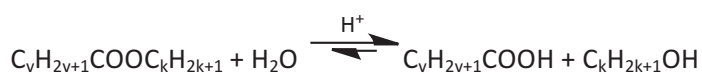
β. $(\text{CH}_3)_3\text{NH} + \text{HCl} \rightarrow (\text{CH}_3)_3\text{NH}_2\text{Cl}$

γ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CN} + 2\text{H}_2 \xrightarrow{\text{καταλύτες}} \text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{NH}_2$

ΘΕΜΑ Γ

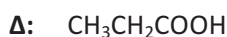
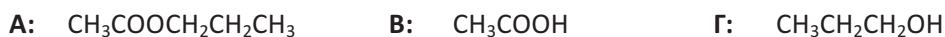
Γ1. Η ένωση Α είναι εστέρας της μορφής $\text{C}_v\text{H}_{2v+1}\text{COOC}_k\text{H}_{2k+1}$. Προφανώς $v + k + 1 = 5$ ή $v + k = 4$ (1)

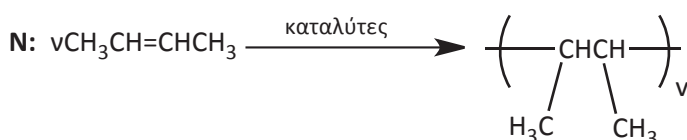
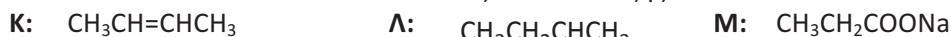
Αφού η Γ οξειδώνεται προς το οξύ Δ είναι πρωτοταγής αλκοόλη, $\text{C}_k\text{H}_{2k+1}\text{OH}$, οπότε η Β είναι κορεσμένο μονοκαρβοξυλικό οξύ, $\text{C}_v\text{H}_{2v+1}\text{COOH}$.

$$\text{Mr}(\text{B}) = \text{Mr}(\text{Γ}) \text{ ή } 12v + 46 = 14k + 18 \text{ ή } k - v = 2 \text{ (2)}$$

Από τις σχέσεις 1 και 2 βρίσκουμε $k = 3$ και $v = 1$ οπότε οι συντακτικοί τύποι των ενώσεων Α έως Δ είναι οι εξής:

Γ2. Οι συντακτικοί τύποι των ενώσεων Α έως Δ είναι οι εξής:

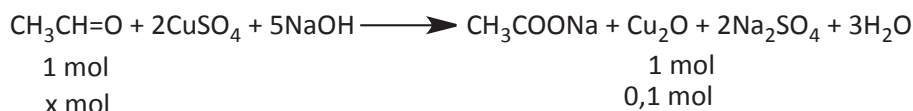

Κατά την προσωπική μου άποψη η παραπάνω αντίδραση δεν έπρεπε να αποτελέσει θέμα της συγκεκριμένης εξέτασης για πολλούς λόγους.

Γ3. Έστω $2x$ mol $\text{CH}_3\text{CH}=\text{O}$ και $2y$ mol $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$. Κάθε μέρος περιέχει x mol $\text{CH}_3\text{CH}=\text{O}$ και y mol $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$.

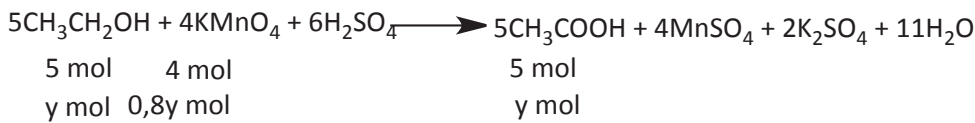
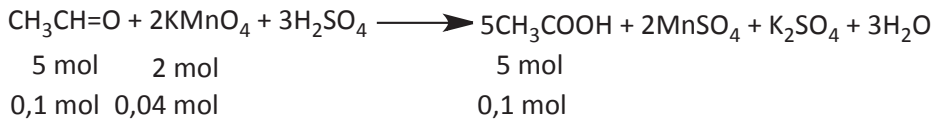
Βρίσκουμε τα mol του Cu_2O :

$$\text{mol}(\text{Cu}_2\text{O}) = 0,1$$

Βρίσκουμε τα mol του CH_3COOH :

$$\text{mol}(\text{CH}_3\text{COOH}) = 0,3$$

Ισχύει $0,1 + \gamma = 0,3$ ή $\gamma = 0,2$ mol άρα στο μίγμα υπάρχουν 0,2 mol $\text{CH}_3\text{CH}=\text{O}$ και 0,4 mol $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$.

$\text{mol}(\text{KMnO}_4) = 0,04 + 0,16 = 0,2$ που περιέχονται σε 1000 mL διαλύματος KMnO_4 .

ΘΕΜΑ Δ

- Δ1.**
- α.** Είναι αλκαλιμετρία γιατί το πρότυπο διάλυμα είναι διάλυμα βάσης.
  - β.** Ο όγκος του διαλύματος Y2 μετράται με σιφώνιο και του Y4 με προχοΐδα.
  - γ.** Έχουμε ανάμιξη διαλυμάτων ουσιών που αντιδρούν μεταξύ τους. Βρίσκουμε τα mol της καθεμίας:
 $\text{mol}(\text{HA}) = 0,02 \cdot C(\text{HA})$
 $\text{mol}(\text{NaOH}) = 0,02$
 Στο ισοδύναμο σημείο $\text{mol}(\text{HA}) = \text{mol}(\text{NaOH})$ οπότε $C(\text{HA}) = 0,1 \text{ M}$
  - δ.** Από την έκφραση της K_a του δείκτη ΗΔ βρίσκουμε $[\text{H}\Delta]/[\Delta^-] = 10$

Δ2.

mol / L	HA	+	H ₂ O	$\rightleftharpoons$	A ⁻	+	H ₃ O ⁺
Αρχικά	C(HA)				-		-
Ιοντίζονται	x				-		-
Παράγονται	-				x		x
Τελικά	C(HA) - x				x		x

$\text{pH} = 4$ ή $x = 10^{-4} \text{ M}$.

Από την έκφραση της K_a λαμβάνοντας τις κατάλληλες προσεγγίσεις βρίσκουμε $K_a(\text{HA}) = 10^{-7}$

mol / L	NH ₃	+	H ₂ O	$\rightleftharpoons$	NH ₄ ⁺	+	OH ⁻
Αρχικά	C(NH ₃)				-		-
Ιοντίζονται	γ				-		-
Παράγονται	-				γ		γ
Τελικά	C(NH ₃) - γ				γ		γ

$\text{pH} = 11$ ή $\text{pOH} = 3$ ή $x = 10^{-3} \text{ M}$.

Από την έκφραση της K_b λαμβάνοντας τις κατάλληλες προσεγγίσεις βρίσκουμε $K_b(\text{NH}_3) = 10^{-5}$.

- Δ3.** Έχουμε ανάμιξη διαλυμάτων ουσιών που αντιδρούν μεταξύ τους. Βρίσκουμε τα mol της καθεμίας:
 $\text{mol}(\text{HA}) = 0,1 \text{ V1}$

$\text{mol}(\text{NaOH}) = 0,1 \text{ V2}$

Για να προκύπτει ρυθμιστικό διάλυμα πρέπει να περισσεύει HA:

mol	HA	+	NaOH	→	NaA	+	H ₂ O
Αρχικά	0,1 V ₁		0,1 V ₂		-		
Αντιδρούν	0,1 V ₂		0,1 V ₂		-		
Παράγονται	-		-		0,1 V ₂		
Τελικά	0,1 V ₁ - 0,1 V ₂		-		0,1 V ₂		

Στο τελικό διάλυμα έχουμε HA και NaA με συγκεντρώσεις:
 $0,1 V_1 - 0,1 V_2 / V_1 + V_2$ M και $0,1 V_2 / V_1 + V_2$ M αντίστοιχα.
 Από την εξίσωση των Henderson-Hasselbalch βρίσκουμε $V_1 = 2V_2$

Δ4. Έχουμε ανάμιξη διαλυμάτων ουσιών που αντιδρούν μεταξύ τους. Βρίσκουμε τα mol της καθεμίας:
 $\text{mol}(\text{HA}) = 0,011$

$$\text{mol}(\text{NaOH}) = 0,011$$

$$\text{mol}(\text{HCl}) = 0,1V$$

Για να προκύπτει ρυθμιστικό διάλυμα πρέπει να περισσεύει HA:

mol	NaA	+	HCl	→	HA	+	NaCl
Αρχικά	0,011		0,1V		0,011		
Αντιδρούν	0,1V		0,1V		-		
Παράγονται	-		-		0,1V		
Τελικά	0,011 - 0,1V		-		0,1V + 0,011		

Στο τελικό διάλυμα έχουμε HA και NaA με συγκεντρώσεις:
 $0,1V + 0,011 / V + 0,33$ M και $0,011 - 0,1V / V + 0,33$ M αντίστοιχα.
 Από την εξίσωση των Henderson-Hasselbalch βρίσκουμε για $\text{pH} = 6$ $V = 0,09$ L ή 90 mL.

Δ5. Έχουμε ανάμιξη διαλυμάτων ουσιών που αντιδρούν μεταξύ τους. Βρίσκουμε τα mol της καθεμίας:
 $\text{mol}(\text{NH}_3) = 0,1 \cdot V$

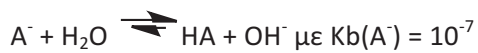
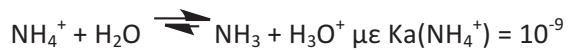
$$\text{mol}(\text{HA}) = 0,1 V$$

mol	NH ₃	+	HA	→	NH ₄ A
Αρχικά	0,1 · V		0,1 · V		-
Αντιδρούν	0,1 · V		0,1 · V		-
Παράγονται	-		-		0,1 · V
Τελικά	-		-		0,1 · V

Στο τελικό διάλυμα έχουμε NH_4A με συγκέντρωση 0,05 M.

mol / L	NH_4A	$\longrightarrow$	NH_4^+	+	A^-
Αρχικά	$\text{C}(\text{NH}_4\text{A})$		-		-
Τελικά	-		$\text{C}(\text{NH}_4\text{A})$		$\text{C}(\text{NH}_4\text{A})$

Πραγματοποιούνται οι εξής αντιδράσεις ιοντισμού:

Αφού $K_a(\text{NH}_4^+) < K_b(\text{A}^-)$ προφανώς $[\text{H}_3\text{O}^+] < [\text{OH}^-]$ και το διάλυμα που προκύπτει είναι βασικό.